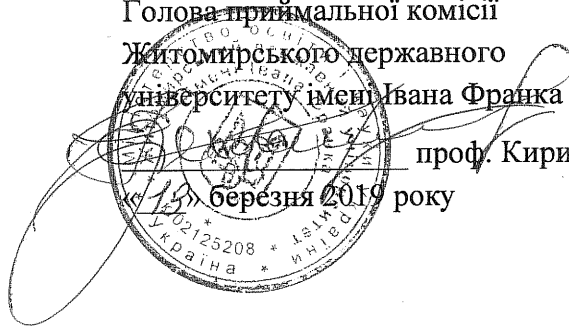

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

проф. Киричук Г. Є.

«13» березня 2019 року

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ЗАГАЛЬНОГО МОВОЗНАВСТВА ТА ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ**

**ДЛЯ ВСТУПУ НА ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**035.043 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька)**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступники до магістратури за спеціальністю «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша-німецька» повинні мати рівень мовної та лінгвістичної компетенції в межах повного курсу навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, орієнтуватися в питаннях загального мовознавства та літературознавства, теорії фахових мов та літератур.

При вступі на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на основі базової або повної вищої освіти з іншої галузі знань вступники здають додатковий іспит зі спеціальності.

Мета додаткового вступного іспиту з загального мовознавства та теорії літератури полягає у виявленні ступеня опанування фахівцем-бакалавром фундаментальних дисциплін філологічного циклу необхідних для виконання магістерської програми зі спеціальності «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша-німецька».

Вступний іспит проводиться у тестовій формі, має комплексний, синтетичний характер та базується на відповідних навчальних програмах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, призначених для вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша-німецька».

ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

1. Мовознавство як наука про мову. Місце мовознавства в системі наук.
2. Історія лінгвістичних досліджень.
3. Біологічні та соціальні теорії походження мов.
4. Мова як засіб комунікації. Основні функції мови.
5. Основні методи лінгвістичних досліджень.
6. Мова як знакова система.
7. Мова та мислення.
8. Мова та мовлення.
9. Етапи і форми розвитку письма. Основні алфавіти світу.
10. Принципи орфографії.
11. Основні розділи мовознавства.
12. Фонетика як розділ мовознавства. Розділи фонетики. Фонетичні одиниці та фонетичні засоби. Фонетичні процеси.
13. Лексикологія як розділ мовознавства. Розділи лексикології.
14. Слово та його значення. Типи лексичних значень слова.
15. Лексико-семантичні категорії. Полісемія. Омонімія. Синонімія. Антонімія.
16. Типи семантичних змін у лексиці та їх причини.
17. Словниковий склад мови. Соціально-територіальна диференціація лексики. Стилійстично забарвлена лексика. Поняття терміна.

18. Лексикографія. Види словників.
19. Фразеологія. Категоріальні ознаки фразеологічних одиниць та їх класифікації.
20. Граматика як розділ мовознавства. Розділи граматики.
21. Граматичне значення слова. Типи граматичних значень слова й способи їх вираження. Поняття граматичної форми, парадигми й граматичної категорії.
22. Морфологічна структура слова. Види морфем.
23. Частини мови й критерії їх виділення.
24. Словотвір. Основні типи словотвору.
25. Словосполучення і речення як основні одиниці синтаксису й їх характеристики.
26. Світові мови. Диференціація та інтеграція мов. Поняття мовного союзу.
27. Генеалогічна і морфологічна класифікація мов світу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. – К., 2004
2. Білецький А. О. Про мову й мовознавство. – К., 1996
3. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. – К., 1985
4. Донець Л. С., Мацько Л. І. Вступ до мовознавства: Практикум. – К., 1989
5. Калабина С. И. Практикум по курсу "Введение в языкознание". – М., 1985
6. Кондратов Н. А. и др. Сборник задач и упражнений по введению в языкознание. – М., 1991
7. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. – К., 2005
8. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. – К., 2003
9. Лингвистический энциклопедический словарь. – М., 1990
10. Маслов Ю. С. Введение в языкознание. – М., 1987
11. Кодухов В. И. Общее языкознание. – М., 1974
12. Березин Ф. М., Головин Б. Н. Общее языкознание. М., 1979
13. Семчинський С. В. Загальне мовознавство – К., 1996
14. Березин Ф. М. История лингвистических учений. – М., 1984
15. Звегинцев В. А. История языкознания XIX–XX веков в очерках и извлечениях. – М., 1964. – Ч. 1., Ч. 2
16. Онлайн Энциклопедия «Кругосвет»
http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/
17. Онлайн Энциклопедия «Википедия» <http://wikimediafoundation.org/wiki>

ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

1. Літературознавство як наука. Основні галузі літературознавства, їх завдання. Теорія літератури як розділ літературознавства.
2. Література як вид мистецтва, її основні функції та закони: мімесис, катарсис, перетворення, очуження, умовність. Аристотель про мімесис і катарсис.

3. Особливості інтерпретації літературного твору.
4. Естетична система «автор – текст – читач».
5. Зміст і форма літературного твору. Взаємозв'язок і взаємодоповнюваність формально-змістових компонентів художнього твору. Поняття про цілісність й інтертекстуальність.
6. Тема, проблема, ідея та пафос літературного твору.
7. Фабула та сюжет, їх спільність і своєрідність. Сюжет і позасюжетні елементи.
8. Мотив як формально-змістовий компонент літературного твору, типи мотивів.
9. Композиція художнього твору. Обумовленість композиції змістом та жанром. Сюжетні та позасюжетні елементи композиції.
10. Поняття про літературний рід, вид, жанр, жанровий різновид. Родовий поділ літератури.
11. Епос, його специфіка, система епічних жанрів.
12. Лірика, її специфіка. Своєрідність сюжету в ліричному творі. Образ у ліриці. Поняття ліричного героя. Тематична та жанрова типологія лірики.
13. Драма, її специфіка, основні драматичні жанри. Особливості розвитку дії в драматичному творі, значення конфлікту. Місце автора в драматичному творі.
14. Поняття про дифузні (суміжні) родові та жанрові утворення.
15. Поняття про літературний вид.
16. Поняття про літературний жанр.
17. Поняття про художній образ. Основні категорії образів.
18. Тропи поетичної мови, їх види та роль у художньому тексті. Поетичний синтаксис.
19. Поняття про фігури поетичної мови. Види фігур.
20. Системи віршування. Силабічна система віршування, її основні розміри. Тонічна система віршування, основні види. Силабо-тонічна система віршування, основні розміри.
21. Рима, різновиди рим і способи римування.
22. Строфи. Види строф.
23. Поняття про літературний процес.
24. Художній метод, тип творчості, літературний напрям, індивідуальний стиль.
25. Літературний напрям. Бароко.
26. Літературний напрям. Класицизм.
27. Літературний напрям. Романтизм.
28. Літературний напрям. Реалізм.
29. Літературний напрям. Модернізм.
30. Літературний напрям. Постмодернізм.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Слово. Знак. Дискурс / [За ред. М. Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2002
2. Бахтин М. М. Автор и герой: к философским основам гуманитарных наук / Бахтин М. М. – СПб : Азбука, 2000
3. Бахтин М. М. Литературно-критические статьи / Бахтин М. М. – М. : Художественная литература, 1986
4. Білоус П.В. Теорія літератури: навчальний посібник / П.В. Білоус. – К.: Академвидав, 2013
5. Виноградов В.В. О языке художественной прозы / В.В. Виноградов. - М., 1980
6. Виноградов В.В. Проблема авторства и теория стилей / В.В. Виноградов. - М., 1961
7. Зарубежная эстетика и теория литературы XIX-XX вв.: Трактаты, статьи, эссе / [сост., общ. ред. Г. К. Косиков]. – М.: Издательство Московского университета, 1987
8. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія : У 3-х кн. / упор. П.М. Федченко. – К.: Либідь, 1998. Кн. 2. – К., 1998
9. Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ століття: Навч.посібник / Лариса Левчук. – К. : Либідь, 1997
10. Литературная энциклопедия терминов и понятий / [ред. и сост. А.Н.Николюкин]. – М.: НПК „Интелвак”, 2003
11. Литературные архетипы и универсалии / [под ред. Е.М.Мелетинского]. – М. : Российский государственный гуманитарный университет, 2001
12. Літературознавчий словник-довідник / [авт.-укл. Гром'як Р.Т., Ковалів Ю.І. та ін]. – К. : ВЦ „Академія”, 1997
13. Лосев А.Ф. Проблема художественного стиля / А.Ф. Лосев. - К.: «Collegium», «Киевская Академія Евробизнеса», 1994
14. Скорина Л.В. Аналіз художнього твору: Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей (філологія, літературна творчість, журналістика) / Л.Скорина. – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2013
15. Тмарченко Н.Д. Теоретическая поэтика: введение в курс: учеб. пособие для филол. фак-в ун-тов / Н.Д.Тмарченко. – М.: РГГУ, 2001
16. Ткачук О.М. Наратологічний словник / О.М. Ткачук. – Тернопіль : Астон, 2002. – 173 с. 17. Ференц Н.С. Теорія літератури і основи естетики / Н.С. Ференц. – К.: Знання, 2014
17. Франко І. Із секретів поетичної творчості // Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія : У 3 кн. . – К. : Либідь, 1998.
18. Хализев В.Е. Теория литературы: Учебник / В. Е. Хализев. – М.: Высшая школа, 2005. – 405 с.

Голова комісії

доц. Ліпісівіцький М.Л.